

DECRET

/2023, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny de Còmic de la família professional artística de comunicació gràfica i audiovisual.

En matèria d'ensenyament no universitari, l'article 131.3.c de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, determina que correspon a la Generalitat la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi, incloent-hi l'ordenació curricular.

L'article 53 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix que correspon al Govern establir el currículum dels ensenyaments del sistema educatiu.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, fixa a l'article 6 que les administracions educatives han d'establir el currículum dels diversos ensenyaments, del qual en formaran part els aspectes bàsics.

El Reial decret 596/2007, de 4 de maig, ha establert l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny, i el Decret 28/2014, de 4 de març ha establert l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny i ha modificat el Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

Mitjançant el Reial decret 1434/2012, d'11 d'octubre, s'ha establert el títol de tècnic superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Còmic pertanyent a la família professional artística de Comunicació gràfica i audiovisual i en fixa el corresponent currículum bàsic.

El Decret 245/2016, de 26 d'abril, va establir el currículum dels cicles formatius de grau mitjà i superior d'Arts Plàstiques i Disseny de la família professional artística de Comunicació gràfica i audiovisual.

El currículum dels cicles formatius s'estableix a partir de les necessitats de qualificació professional detectades a Catalunya i la seva possibilitat d'adequació a les necessitats específiques de l'àmbit socioeconòmic dels centres.

L'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres i el treball en equip del professorat permeten desenvolupar actuacions flexibles i possibiliten concrecions particulars del currículum en cada centre educatiu. El currículum establert en aquest Decret ha de ser desplegat en les programacions elaborades per l'equip docent, les quals han de potenciar les capacitats clau de l'alumnat i l'adquisició de les competències professionals, personals i socials establertes en el perfil professional, tenint en compte, d'altra banda, la necessitat d'integració dels continguts del cicle formatiu.

D'acord amb l'exposat i amb el principi de seguretat jurídica, l'objecte d'aquest Decret és establir el currículum del cicle formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny de Còmic.

El principi d'eficàcia es compleix en actualitzar un currículum i ampliar les possibilitats de cooperació amb les empreses, estudis i tallers a fi de facilitar una millor inserció laboral de qui cursa aquest ensenyament.

Es respecta el principi de proporcionalitat atès que s'estableix la regulació imprescindible per assegurar l'assoliment de les competències professionals de l'alumnat inherents a aquest títol.

D'altra banda, es respecta el principi d'eficiència, doncs el contingut de la norma es fonamenta en l'estricta observança dels elements que tenen la consideració de norma bàsica en el reial decret que crea el títol sense imposar càrregues administratives. Per tant, s'actualitza la formació de les persones alhora que no s'imposa cap mesura o càrrega nova als centres docents.

En compliment del principi de transparència s'ha possibilitat l'accés senzill, universal i actualitzat a la tramitació d'aquesta disposició i als documents que conformen l'expedient a través del Portal de la Transparència. Així mateix, la participació en l'elaboració del projecte s'ha dut a terme mitjançant els tràmits d'informació pública, d'audiència i del Consell Escolar de Catalunya com a organisme superior de consulta i de participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari.

Per tant, la regulació continguda en aquest Decret respecta els principis de bona regulació que s'estableixen a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i a l'article 62 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Així mateix, aquest Decret s'ha tramitat de conformitat amb el que disposa el títol IV de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya, i d'acord amb els articles 39 i 40 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern i disposa del dictamen previ del Consell Escolar de Catalunya;

En virtut d'això, a proposta del conseller d'Educació, d'acord amb/vist el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, i amb la deliberació prèvia del Govern

Decreto:

Article 1

Objecte

1. Establir el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny de Còmic.
2. El currículum permet obtenir el títol de Tècnic o Tècnica Superior d'arts plàstiques i disseny en Còmic del Reial decret 1434/2012, d'11 d'octubre.

Article 2

Identificació del títol i perfil professional

1. Els elements d'identificació del títol són els que s'estableixen a l'apartat 1 de l'annex 1.
2. El perfil professional del títol és el que s'indica a l'apartat 2 de l'annex 1.
3. El context professional del títol s'indica a l'apartat 3 de l'annex 1.

Article 3

Currículum

1. El currículum s'estableix a l'apartat 4 de l'annex 1 i s'estructura en els punts següents:
  - a) Els objectius generals.
  - b) La distribució horària de cada mòdul professional

- c) La relació dels mòduls i les unitats formatives.
- d) La descripció dels mòduls i de les unitats formatives que inclou els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació, els quals constitueixen els elements de referència per a l'avaluació de cada unitat formativa.
- e) La fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers.
- f) Les hores de lliure disposició.

Article 4

Incorporació de la llengua anglesa en els cicles formatius de grau superior

1. Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, en aquests cicles formatius es preveu que el centre educatiu estableixi en almenys un dels mòduls del cicle i a les seves unitats formatives activitats en llengua anglesa.
2. En el mòdul de Gestió de projectes professionals també s'ha d'utilitzar la llengua anglesa, com a mínim, en el desenvolupament d'algunes activitats formatives relacionades amb la comunicació oral i l'elaboració de documentació escrita. Tot això sens perjudici del que estableix el mateix mòdul professional de Gestió de projectes professionals.

Article 5

Espais i instal·lacions

Els centres d'ensenyament que imparteixin aquest cicle formatiu han de complir, com a mínim, els requisits d'instal·lacions i condicions materials establerts al Reial decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixin ensenyaments artístiques regulades a la llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Article 6

Competència docent del professorat

La competència docent del personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls es detalla l'annex 3.

Article 7

Accés a altres estudis

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny en Còmic permet l'accés als estudis que determini la normativa vigent.

Article 8

Convalidacions i exempcions

1. Els mòduls corresponents als ensenyaments mínims es poden convalidar segons el que disposa l'annex 4.
2. Els mòduls formatius corresponents als ensenyaments mínims dels cicles formatius superats de la família professional de Disseny gràfic regulats en el Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre, es poden convalidar amb el cicle formatiu regulat en aquest decret segons el que disposa l'annex 5.
3. El mòdul de Formació i orientació laboral de qualsevol títol d'Arts Plàstiques i Disseny es pot convalidar sempre que s'hagi superat en un cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny d'igual o superior nivell acadèmic a què es vol cursar.
4. El procediment i els requisits per al reconeixement d'aquestes convalidacions són els que estableix la normativa vigent.

5. L'exempció de mòduls per la seva correspondència amb la pràctica laboral, d'acord amb el que estableix l'article 24 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, es determina en l'annex 6.

6. Correspon l'exempció total o parcial de la fase de formació en centres de treball de qualsevol títol d'Arts Plàstiques i Disseny sempre que s'acrediti una experiència laboral d'almenys, un any en un camp professional directament relacionat amb el cicle formatiu.

7. El reconeixement de les exempcions s'aplicarà d'acord amb el procediment que estableixi el Departament competent en matèria educativa.

En tot cas, per a l'acreditació de l'experiència laboral s'ha de presentar la documentació que s'indica en els articles 15.4 i 24 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig.

8. En cap cas podran ser objecte de convalidació ni exempció els mòduls de Gestió de projectes professionals, Projectes de Còmic i el Projecte integrat, en tenir per objecte la integració dels coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat corresponent a través de la realització de projectes adequats al nivell acadèmic cursat.

Article 9

Crèdits del Sistema Europeu de Transferència i Acumulació de Crèdits (ECTS)

A l'efecte de facilitar el reconeixement d'estudis, previst pel Reial decret 1618/2011, de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior, entre aquest títol, els ensenyaments artístics superiors de grau i els ensenyaments universitaris de grau, s'han assignat 120 crèdits ECTS al títol, distribuïts entre els mòduls professionals regulats pel currículum.

Disposició addicional

La descripció del perfil professional inclòs en aquest decret no constitueix una regulació de l'exercici de cap professió titulada.

Disposició transitòria

El currículum establert en el Decret 245/2016, de 26 d'abril, es pot completar durant els cursos 2023-2024 i 2024-2025.

Disposicions finals

Primera

Aquest decret és d'aplicació a partir de l'1 de setembre de 2023, amb el calendari següent:

- a) A partir de l'inici del curs 2023-2024 s'implanten els mòduls corresponents al primer curs i es deixen d'impartir els mòduls de primer curs del Decret 245/2016, de 26 d'abril.
- b) A partir de l'inici del 2024-2025 s'implanten els mòduls corresponents al segon curs i es deixen d'impartir els mòduls de segon curs del Decret 245/2016, de 26 d'abril.

Segona

La persona titular del Departament competent en matèria educativa pot desplegar el currículum, tant en la modalitat d'educació presencial com en la d'educació a distància, el pot adequar a les característiques de l'alumnat amb necessitats educatives especials i pot autoritzar la reorganització de les unitats formatives, tot respectant els mòduls professionals establerts.

Tercera

La direcció general competent en matèria d'ensenyaments professionals del sistema educatiu pot adequar el currículum a les característiques de l'alumnat amb necessitats educatives especials i pot autoritzar la reorganització de les unitats formatives, tot respectant els mòduls professionals establerts, en el cas de persones individuals i de centres educatius concrets, respectivament.

Barcelona,
Pere Aragonès i Garcia
President de la Generalitat de Catalunya

Josep González Cambray
Conseller d'Educació

Annex 1

Tècnic o Tècnica superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Còmic

1.1 Denominació: Tècnic o tècnica superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Còmic.

1.2 Nivell: Grau superior dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny. Nivell 1 del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES)

1.3 Durada total del cicle: Dues-mil hores

1.4 Crèdits ECTS: Cent-vint

1.5 Família professional artística: Comunicació gràfica i audiovisual.

1.6 Referent europeu: CINE-5b (Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació).

2. Perfil professional

2.1 Competències generals del tècnic o tècnica superior en Còmic

Les competències generals descriuen la combinació d'habilitats, motivacions i trets que es requereixen per dur a terme amb eficàcia en una àmplia gamma de llocs de treball dins de l'especialitat.

Elaborar obra original de còmic de qualitat formal i funcional a partir d'un projecte propi o d'un encàrrec professional determinat.

Planificar la realització del projecte mitjançant la definició dels recursos expressius, formals, funcionals, estètics i tècnics més adequats.

Desenvolupar les diferents fases del projecte i els controls de qualitat corresponents per obtenir un producte final que compleixi amb els objectius gràfics, comunicatius i expressius exigibles a nivell professional.

2.2 Competències professionals del tècnic o tècnica superior en Còmic

Les competències professionals són les vinculades al lloc de treball, totes aquelles habilitats i aptituds que els ajuden a desenvolupar la seva feina en forma d'èxit:

Identifica i defineix els aspectes artístics, formals, funcionals i tècnics d'un projecte de còmic d'acord a les especificacions donades.

Dota a la imatge d'elements persuasius, informatius i / o identificadors en funció dels objectius comunicacionals del projecte.

Cerca, selecciona i analitza la documentació i el material gràfic de referència per a un projecte de còmic determinat.

Realitza projectes de còmic amb les tècniques narratives, gràfiques i estils més adequats als plantejaments comunicatius i expressius de treball.

Crea, adapta i interpreta guions per a projectes de còmics propis o aliens.

Segueix la normativa d'aplicació al sector i activitat professional.

2.3 Capacitats clau

Són capacitats associades a conductes individuals. Enteses com a transversals per afectar diferents llocs de treball, són transferibles a noves situacions. El desenvolupament d'aquestes capacitats es relacionen d'una forma causal amb l'èxit en el lloc de treball.

L'equip docent potenciarà l'adquisició de les capacitats clau incorporant-les a les activitats programades per desenvolupar el currículum d'aquest cicle formatiu.

Autonomia: capacitat per l'autoconeixement i el control de les seves emocions amb comprensió crítica per a la integració i transferència de sabers. Aplica i integra els coneixements artístics i tecnològics en la definició i desenvolupament de procediments de treball, fixant-se metes i elements de motivació i ajuda per aconseguir un resultat òptim. Disposició i habilitat per resoldre problemes de manera individual, buscant les solucions basant-se en els propis recursos, tot prenent decisions amb propostes pròpies i innovadores, i cercant l'assessorament d'experts en certes etapes o tasques concretes, si es considera necessari.

Iniciativa i innovació: capacitat per formular activament nous plantejaments que s'avancin als canvis de l'entorn, prenent decisions oportunes amb criteri propi, amb predisposició per emprendre accions. Crea oportunitats i millora els resultats sense necessitat d'un requeriment extern, adoptant una actitud proactiva i desperta davant la realitat per al desenvolupament de la creativitat i l'esperit emprenedor, amb la maduresa suficient per assumir les conseqüències de l'acció.

Relació interpersonal: disposició per participar de manera eficient i constructiva en la vida social, relacionant-se satisfactòriament amb els companys i companyes de treball tot responnent correctament davant les persones, així com per poder resoldre conflictes quan sigui necessari, actuant per mitjançar, establir i mantenir relacions cordials, recíproques i càlides.

Responsabilitat: disposició per implicar-se en el treball, garantint la realització de la tasca, cuidant que el funcionament dels recursos sigui l'adequat, tot amb les capacitats de prendre decisions, de dirigir una activitat amb responsabilitat de coordinació i supervisió del treball tècnic, de respondre del resultat i donar-ne raó.

Resolució de problemes: disposició i habilitat d'analitzar la informació necessària per avaluar i donar resposta a situacions previstes i no previstes, mitjançant la recerca de solucions fonamentades, creatives i innovadores dins d'un camp d'estudi o professional; amb capacitat d'organització i/o aplicació d'una estratègia o seqüència operativa definida - identificació del problema, diagnòstic, formulació de solucions i avaluació - o no definida per trobar la solució que respongui de la millor forma possible al problema.

Compromís: capacitat i voluntat d'orientar els propis interessos i comportaments cap a les necessitats, prioritats i objectius d'un treball, un equip, el grup classe o el centre, adaptant-se, encaixant i actuant de forma que s'aconsegueixin els objectius o se satisfacin les necessitats.

Treball en equip: disposició i habilitat per col·laborar de forma activa i coordinada en un projecte comú, formant part d'un grup, treballant conjuntament per a obtenir un objectiu proposat. Oposat a fer-ho individualment o competitivament.

Organització del treball: disposició i habilitat per crear les condicions adequades d'utilització dels materials i els recursos humans, distribuir les funcions entre els integrants d'un grup, definir els procediments i coordinar les accions per a desenvolupar les tasques amb el màxim d'eficiència.

Comunicació: capacitat de comunicar els seus coneixements, idees, habilitats i activitats en contextos professionals als seus iguals, supervisors, supervisoras, clientela i persones sota la seva responsabilitat.

Emprenedoria: disposició a buscar el canvi, respondre a ell i explorar les seves oportunitats. Capacitat per a la presa de decisions sobre el seu itinerari formatiu i professional, a fi d'adequar-se a unes condicions laborals en continu procés de canvi.

Transferència: capacitat per traslladar els seus coneixements i aplicar-los en nous contextos acadèmics i no acadèmics.

Aprendre a aprendre: tenir les estratègies d'aprenentatge necessàries per avançar en la seva formació de manera autònoma, amb maduresa per innovar en la seva aplicació i progressar en l'aprenentatge i formació a nivells superiors. Inclou tant el pensament estratègic com la capacitat d'autoavaluar-se, i el maneig eficient d'un conjunt de recursos i tècniques de treball intel·lectual per transformar la informació en coneixement propi.

3. Context professional

3.1 Àmbit professional

Pot desenvolupar la seva activitat com a professional independent realitzant imatges narratives que expressen idees o conceptes, destinades a la seva edició.

Desenvolupa la seva professió com a autor o autora, dibuixant, guionista i especialista dependent d'una empresa o institució.

Col·labora amb altres professionals en la ideació, interpretació i realització de guions i narracions gràfiques amb diferents tècniques i estils artístics.

En una empresa desenvolupa la seva activitat dependent, si escau, funcionalment i/o jeràrquicament d'un superior. Pot tenir alhora personal al seu càrrec, per temporades o de forma estable.

3.2 Sectors productius

Exerceix la seva professió en l'àmbit públic o privat, en empreses del sector comunicacional: editorials, agències de publicitat, estudis de disseny, premsa, televisió, etc.

Pot treballar per a empreses o institucions d'altres sectors com a professional independent realitzant projectes propis en activitat artística lliure.

3.3 Ocupacions i llocs de treball rellevants del tècnic superior Còmic

Especialista en narració gràfica integrat en equips de comunicació visual, disseny gràfic, publicitat i mitjans audiovisuals.

Orientació, organització i supervisió de la producció i edició de còmics.

Elaboració de guions per a narracions gràfiques.

Creació i realització d'obra original en publicacions periòdiques.

Realització de guions il·lustrats (story-boards).

Anàlisi de propostes i realització de la recerca documental i gràfica per produccions de narrativa gràfica.

Realització i gestió d'activitats culturals, educatives i divulgatives relacionades amb el còmic.

4. Currículum

4.1 Competències específiques del tècnic superior en Còmic

Fan referència als objectius generals del currículum. Són les competències adquirides després d'haver realitzat la formació específica.

Realitza projectes de còmics partint de la valoració idònia de les particularitats comunicacionals, tècniques i artístiques de l'encàrrec.

Interpreta i desenvolupa guions per a projectes de narrativa gràfica.

Aplica amb domini el procés de creació d'imatges per còmics.

Transmet missatges de manera òptima mitjançant la narrativa gràfica.

Obté, selecciona i interpreta les fonts documentals i de referència per a la realització de narracions gràfiques.

Desenvolupa mètode, rigor i capacitat de comunicació per a la presentació i defensa d'una idea o un projecte de còmic.

Interpreta l'evolució de les tendències expressives en la narració gràfica i valora els condicionants simbòlics i estètics que contribueixen a configurar la forma idònia del missatge.

Aplica les especificacions tècniques en els processos de producció i edició de còmics i els gestiona per garantir la qualitat final del producte.

Realitza còmics amb el nivell qualitat comunicacional, tècnica i artística exigible en el sector professional.

S'adapta en condicions de competitivitat als canvis tecnològics i organitzatius del sector.

Buscar i selecciona fonts d'informació i s'interessa per la formació contínua relacionada amb l'exercici professional.

Valora, planifica i gestiona l'elaboració del projecte en les diferents fases de la seva procés per optimitzar recursos.

Aplica el marc legal i normatiu que regula i condiona l'activitat professional.

Valora i aplica els principis de l'ètica professional en el desenvolupament de l'activitat professional, la seva gestió i administració.

4.2 Estructura i distribució horària del currículum

Co di	Mòdul	ECT S	Hor es	Cod i	Unitats formatives	ECT S
M0 1	Mitjans informàtics	6	99	UF0 1	Tractament de la imatge bitmap	2
				UF0 2	Tractament de la imatge vectorial	2
				UF0 3	Programari específic de l'especialitat	2
M0 2	Formació i orientació laboral	6	99	UF0 1	Prevenió de riscos laborals i protecció ambiental.	2
				UF0 2	El marc legal de les arts plàstiques i el disseny.	2
				UF0 3	Incorporació al treball. Empresa i iniciativa emprenedora	2
M0 3	Història del còmic	6	99	UF0 1	Anàlisi de l'obra artística i el disseny	2
				UF0 2	Evolució de l'art i el disseny en relació als canvis socials, les idees estètiques i la tecnologia	2
				UF0 3	Recorregut per les obres, autors i autores	2

					contemporanis de l'especialitat	
M04	Projectes de còmic	15	264	UF01	Introducció als projectes: objectius i requisits base del projecte.	2
				UF02	Metodologia i planificació de projectes	5
				UF03	Execució dels projectes	6
				UF04	Avaluació i presentació de projectes	2
M05	Projecte integrat	10	99	UF01	Projecte integrat	10
M06	Gestió del projecte professional	12	165	UF01	Gestió del projecte professional	12
M07	Fonaments de la representació i l'expressió visual	6	99	UF01	Elements plàstics i visuals. Morfologia i dinamisme de la composició	2
				UF01	Llum i color. Relacions. Valors simbòlics	2
				UF03	Forma i espai. Anàlisi, representació i interpretació creativa	2
M08	Teoria de la imatge	4	66	UF01	Imatge i comunicació. El discurs visual	2
				UF02	Definició i construcció de la imatge.	2
M09	Fotografia	6	99	UF01	Llenguatge fotogràfic	2
				UF02	Tècnica fotogràfica i tractament digital de la imatge	2
				UF03	Narrativa fotogràfica	2
M10	Tècniques d'expressió gràfica	6	99	UF01	Suports, eines i materials per a l'expressió gràfica.	2
				UF02	Ús i aplicació comunicativa i expressiva del dibuix i el color.	2
				UF03	Estratègies de creativitat	2
M11	Dibuix aplicat al còmic	7	132	UF01	Dibuix descriptiu analític: construcció, estructura i representació bidimensional	2
				UF02	Dibuix d'interpretació: dimensió comunicativa i expressiva	2
				UF03	Retoc i acabat del dibuix amb eines informàtiques	3

M1 2	Representació espacial aplicada	6	100	UF0 1	Anàlisi, estructura i representació tècnica de la forma	2
				UF0 2	Representació bàsica	2
				UF0 3	La representació tècnica assistida per ordinador	2
M1 3	Guió i estructura narrativa	6	99	UF0 1	Estructura narrativa i guionatge	3
				UF0 2	Elaboració del guió i aplicació a l'especialitat	3
M1 4	Producció gràfica industrial	4	66	UF0 1	Materials, suports i sistemes d'impressió. Sostenibilitat i protecció mediambiental	2
				UF0 2	Anàlisi de projectes i preparació d'arxius per a la producció gràfica. Postimpressió i acabats.	2
M1 5	Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers	12	283			283
M1 6	Hores de lliure disposició del centre	8	132			8
Total		120	2000			120

4.3 Descripció dels mòduls formatius i de les unitats formatives

M01 Mitjans informàtics 6 ECTS 99 hores

Aquest mòdul conté la formació necessària per iniciar-se en el disseny, confecció, i tractament d'imatges utilitzant les eines informàtiques. Proporciona els coneixements bàsics que s'han de relacionar amb d'altres mòduls que integren els mitjans informàtics com una eina més per al disseny gràfic actual.

UF01 Tractament de la imatge bitmap. 2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Ha adquirit les nocions bàsiques sobre el conjunt de components físics dels equips informàtics i els programes o aplicacions, instruccions i regles d'us.

Entén i aplica estratègies i tècniques de cerca d'informació a la xarxa.

Adequa el format dels arxius a les necessitats d'us.

Treballa en equip en xarxa.

Entén i aplica els conceptes fonamentals de la imatge la imatge bitmap, sistemes de color i formats adequats a cada necessitat.

Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza amb seguretat el material dels equips informàtics.

Realitza una recerca i selecció segura de la informació a la xarxa.

Planifica amb criteri el treball i es capaç de gestionar un projecte en equip en un entorn virtual.

Té estratègies de comunicació a la xarxa, de presentació i de difusió de la informació digital.

Prepara els formats, resolució i mida per a treballar en aplicacions gràfiques i multimèdia.

Empra amb destresa les eines d'il·lustració bitmap.

Entén i utilitza adequadament els diversos tipus de formats gràfics per a aplicacions gràfiques i multimèdia i les diferents possibilitats d'organitzar la informació.

Continguts

Introducció a la informàtica.

Dispositius d'entrada i de sortida.

Internet. Navegadors, cercadors d'informació, correu electrònic, pàgines web. Estratègies i tècniques de cerca de la informació a la xarxa.

Utilització dels recursos de la xarxa. Llicències virtuals. Descàrrega i instal·lació d'aplicacions, programes i utilitats a través de la web.

Compressió i descompressió d'arxius. Importació/exportació de la informació. Conversió d'arxius en PDF.

Protocols de transferència de fitxers. Tècniques d'arxiu. Codis i formats dels arxius informàtics. Control d'accés i permisos.

Eines col·laboratives. Documents en línia.

La imatge bitmap. Programari de creació, tractament i gestió d'imatges bitmap i fotografia digital. Eines de dibuix.

Fotografia digital. Preparació dels fitxers per distribució i sortida.

Organització d'objectes: capes, agrupaments, màscares, estils.

UF03 Tractament de la imatge vectorial

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Aplica amb coneixement les nocions bàsiques sobre el conjunt de components físics dels equips informàtics i els programes o aplicacions, instruccions i regles d'us.

Aplica amb criteri les estratègies i tècniques de cerca d'informació a la xarxa.

Adequa el format apropiat dels arxius a les necessitats d'us.

Treballa cooperativament i en equip en xarxa.

Aplica els conceptes fonamentals de la imatge digital vectorial, el tractament de la tipografia digital, sistemes de color i formats adequats a cada necessitat.

Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza amb seguretat el material dels equips informàtics.

Realitza una recerca i selecció segura de la informació a la xarxa.

Planifica amb criteri el treball i es capaç de gestionar un projecte en equip en un entorn virtual.

Té estratègies de comunicació a la xarxa, de presentació i de difusió de la informació digital.

Diferencia els formats d'imatge digital vectorial i bitmap i comprèn les seves característiques fonamentals.
Empra amb destresa les eines d'il·lustració vectorial.
Comprèn i utilitza adequadament els diversos tipus de formats gràfics per a aplicacions gràfiques i multimèdia.

Continguts

Tableta gràfica tipus i característiques, aplicacions específiques a la creació.
La imatge vectorial. Programari de creació. L'àrea de treball. Eines de dibuix.
Sistemes de colors, digitalització, vectorització, OCR. Tipografia digital.

UF04 Programari específic de l'especialitat
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Digitalitza imatges, les emmagatzema i les converteix en els formats adequats per al seu ús i destinació..
Describeix i utilitza les aplicacions dels programes informàtics específics de disseny.
Utilitza els mitjans informàtics com a instruments d'ideació, gestió i comunicació de la pròpia feina.

Criteris d'avaluació

Valora amb arguments l'evolució tecnològica i la importància de les noves tecnologies en els processos productius, industrials i artístics i específicament en l'exercici professional de la comunicació gràfica i audiovisual en els seus diferents àmbits.
Utilitza correctament les noves tecnologies adequades en cadascuna de les fases del projecte.
Selecciona i utilitza correctament els materials i equips informàtics en el desenvolupament del propi treball tant en el procés creatiu i projectual com en la comunicació.

Continguts

Comunicació entre diferents entorns. Importació i exportació d'arxius.
Tipus d'arxius per a la distribució i sortida. Organització de la informació.
Programari específic de l'especialitat.

M02 Formació i Orientació Laboral
6 ECTS 99 hores

Aquest mòdul conté la formació necessària perquè l'alumnat es pugui inserir laboralment i desenvolupar la seva carrera professional amb responsabilitat en el sector, la salut i el medi ambient. Obtindrà les eines necessàries i la base legal per desenvolupar-se l'àmbit laboral fomentant la pròpia iniciativa, tant cap a l'assumpció de deures i funcions en l'ocupació per compte aliè com cap a l'autoocupació.

UF01 Prevenció de riscos laborals i protecció mediambiental
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Entén i aplica les normes sobre seguretat i higiene laboral i desenvolupar sensibilitat cap a la protecció al medi ambient, com a factors determinants de la qualitat de vida.

Criteris d'avaluació

Reconeix les normes sobre seguretat i salut en el treball i les diferents tècniques de prevenció de riscos laborals.

Entén i utilitza la normativa de prevenció i seguretat.

Describeix els components d'un pla de prevenció de riscos laborals.

Comprendeix els requisits legals aplicables al pla de prevenció de riscos laborals i determina com s'apliquen aquests requisits a una empresa, estudi o taller.

Identifica els perills i defineix les seves característiques.

Gestiona correctament una activitat, la planifica, organitza i controla la seva execució per aconseguir la integració de la prevenció en el treball.

Valora i relaciona les mesures concretes de protecció mediambiental que hauria d'implementar per assolir els objectius de qualitat.

Continguts

Integració de la prevenció en la gestió de l'empresa. La seguretat dels productes. El manual de prevenció (política, procediments, plans, etc.). Integració amb els diferents sistemes de qualitat i medi ambient. Les auditories internes.

Obligacions i responsabilitats de l'empresa. Funcions, obligacions i responsabilitats del treballador o treballadora. Organització i planificació de la prevenció. Pla de prevenció de riscos laborals. Avaluació de riscos.

Sistemes de control sobre els riscos existents. Modalitats preventives.

Costos de l'accidentalitat i rendibilitat de la prevenció. Mètodes de càlcul dels costos dels accidents.

Legislació i normativa bàsica en prevenció. Introducció a l'àmbit jurídic. Legislació bàsica i de desenvolupament.

Mesures de seguretat i higiene en el treball aplicables a la professió.

Principis de protecció del Medi Ambient. Normativa vigent en avaluació ambiental estratègica. Legislació mediambiental estatal i europea. Prevenció i control ambiental de les activitats.

UF02 El marc legal de les arts plàstiques i el disseny 2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Analitza i interpreta el marc legal del treball i la professió, en l'àmbit de l'especialitat.

Criteris d'avaluació

Explica com es poden protegir legalment els dissenys, el registre de l'obra i els drets d'autoria i de propietat intel·lectual.

Analitza la legislació i normativa vigent d'aplicació al món laboral i a la regulació empresarial en la qual s'integra aquesta especialitat professional.

Reconeix, identifica i aplica la legislació sobre drets d'autoria i registre de propietat intel·lectual i industrial.

Analitza les diferents alternatives per protegir i explotar un disseny, tant a nivell nacional com internacional.

Explica els instruments bàsics de negociació per a defensar i protegir millor els propis interessos.

Sintetitza els coneixements bàsics sobre ètica i deontologia professional.

Continguts

Els drets de propietat intel·lectual i industrial. Registre de la propietat intel·lectual. Entitats de gestió: copyright i copyleft. Propietat industrial: els models i dibuixos industrials i artístics. Registre i procediment registral.

Els signes distintius: marca, rètol i nom comercial. Transmissibilitat.

Els organismes que promocionen la professió.

UF03 Incorporació al treball. Empresa i iniciativa emprenedora
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Reconeix els requisits i condicionants legals per organitzar i gestionar una petita o mitjana empresa, considerant els factors de producció, jurídics, mercantils, socials i laborals.

Identifica les diferents vies d'accés al mercat de treball i a la formació permanent, i valora els organismes institucionals, nacionals i comunitaris dedicats a aquests fins.

Analitza la legislació i normativa vigent d'aplicació de l'especialitat professional, dins de la relació laboral o per compte propi.

Identifica els organismes relacionats amb la professió com a vies d'accés a l'ocupació.

Criteris d'avaluació

Identifica les fonts i vies d'accés a l'ocupació i a la formació permanent directament relacionades amb la professió.

Describeix com portar a terme l'activitat empresarial tant en l'àmbit individual com societari.

Redacta el pla de creació i organització d'un taller artístic i / o d'una petita o mitjana empresa en què es consideren els aspectes jurídics, socials i laborals corresponents, els recursos materials i humans necessaris, les accions de màrqueting, comercialització i distribució dels productes i els mecanismes de seguretat laboral, ambiental i de prevenció de riscos exigits per a iniciar el seu funcionament.

Realitza correctament contractes i emet factures.

Analitza i interpreta el marc legal del treball i conèixer els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

Identifica les vies d'accés al mercat de treball de la seva professió i a la formació permanent, i valora els organismes de defensa, promoció i representació de la seva professió.

Continguts

Nivell i competències professionals del tècnic superior d'arts plàstiques i disseny en l'especialitat.

Les vies d'accés al mercat de treball i a la formació permanent, en l'àmbit del disseny gràfic.

Estudi del conveni col·lectiu

El marc jurídic de les relacions laborals, en l'àmbit del disseny gràfic. La regulació específica.

Recerca activa d'ocupació. Sistemes d'accés al món laboral. El mercat de treball: estructura. Els jaciments d'ocupació. Tècniques i organismes que faciliten la inserció laboral. Iniciatives per al treball per compte propi. La formació permanent.

L'empresa. Diferents models jurídics d'empreses i característiques. Organització, administració i gestió. Obligacions jurídiques i fiscals.

Gestió dels equips de treball, tractament i resolució de conflictes

El contracte. Modalitats de contracte de treball. Drets i deures derivats de la relació laboral.

Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball.

Conceptes bàsics de màrqueting. L'organització de la producció, comercialització i distribució a l'empresa. Mètodes d'anàlisi de costos i el control de la qualitat.

L'empresari o empresària individual. Tràmits per a iniciar l'activitat empresarial.

Pressupostos, taxacions

i facturació de treballs.

La mobilitat dels treballadors o treballadores entre països de la UE.

Polítiques d'igualtat en matèria laboral. Fases per a l'elaboració d'un pla d'igualtat a l'empresa: disseny, elaboració (objectius i accions a desenvolupar) i implementació, seguiment i avaluació.

Les mesures de foment del treball i de conciliació familiar.

Prestacions de la Seguretat Social i desocupació.

El marc jurídic de les relacions laborals. Estatut dels treballadors i regulació específica.

M03 Història del còmic

6 ECTS 99 hores

El mòdul té com a finalitat dotar d'eines a l'alumnat que el permetin reunir i interpretar dades rellevants sobre l'especialitat. Alhora proporcionarà criteris per emetre valoracions argumentades que incloguin una reflexió i l'anàlisi sobre els àmbits de l'art i el disseny en el context en el qual es va gestar relacionant-los amb altres formes d'expressió cultural. La història de la imatge amb els mòduls de fonaments i teoria de la imatge constitueixen una trilogia que és el fonament per a l'argumentació de les pròpies creacions.

UF01 Anàlisi de l'obra artística i el disseny

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Analitza imatges i creacions audiovisuals sobre la base del coneixement històric, la innovació tècnica i la sensibilitat estètica i emet una valoració argumentada sobre les seves qualitats artístiques i comunicatives.

Examina de quina manera el gènere, en tant que construcció social i cultural, travessa la creació artística.

Criteris d'avaluació

Demostra habilitats d'investigació entorn a l'obra artística i el disseny: formulació de preguntes, realització de recerques, anàlisis i avaluacions.

Entén l'evolució i el llenguatge de la narrativa gràfica i analitza els codis i dimensions del llenguatge del còmic.

Entén el llenguatge i les particularitats del còmic en relació amb altres formes de comunicació visual.

Analitza obres de còmic en la seva dimensió artística, de comunicació i expressiva.

Explica la influència dels mitjans de comunicació audiovisual i les noves tecnologies de la comunicació en el llenguatge del còmic actual.

Analitza la iconografia de les obres produïdes en les diverses èpoques històriques i llocs fent atenció a com s'hi fan paleses les convencions culturals sobre els gèneres pertinents en cada circumstància.

Continguts

Concepte i manifestacions de la comunicació gràfica i audiovisual. La il·lustració, la fotografia, el cinema, l'animació i el còmic: llenguatge i característiques pròpies de cada mitjà.

Evolució de la narrativa gràfica. Els gèneres i els productes de còmic. La imatge gràfica narrativa i els mitjans de comunicació. Influència de la tecnologia.
Teories sobre el missatge audiovisual. La comunicació audiovisual. Dimensions, funcions i organització del missatge audiovisual.
La perspectiva de gènere en la creació artística.

UF02 Evolució de l'art i el disseny en relació als canvis socials, les idees estètiques i la tecnologia
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Explica raonadament l'evolució tècnica i formal de la imatge i la narrativa gràfica en relació amb el context històric i cultural, utilitzant adequadament la terminologia específica.
Identifica i contextualitza creacions de narrativa gràfica assenyalant els conceptes estètics i tècnics propis del moment històric en què es produeixen.
Identifica les manifestacions, estils, autors i autores significatius i les seves aportacions i innovacions més rellevants en el context de l'especialitat.
Demostra interès i sensibilitat davant l'observació i coneixement de la imatge al llarg del seu recorregut històric.

Criteris d'avaluació

Aprofundeix en les relacions entre l'art i la societat en diferents períodes: les condicions polítiques i ambientals, econòmiques, culturals i socials, que intervenen o influeixen en un moment determinat en la producció artística i el disseny.
Reconeix les diverses manifestacions de la comunicació gràfica i de la narrativa gràfica i la seva evolució en relació amb els conceptes estètics del seu context històric i artístic.
Descriu els orígens i l'evolució del còmic en relació amb el context històric i artístic.
Debat sobre els diferents posicionaments artístics, relats (discurs i/o narrativa), conceptes i estils presents en la pràctica artística i les obres d'autors i autores reconeguts de l'especialitat.
Comprèn l'evolució històrica, tècnica i formal de la narrativa gràfica i identifica els principals centres de producció, autors, autores i obres.

Continguts

Manifestacions i evolució de la imatge gràfica en la comunicació. El producte gràfic en relació al context històric i artístic.
Recorregut per l'evolució històrica i tècnica del còmic. Manifestacions més significatives.
Tendències i autors i autores rellevants.

UF03 Recorregut per les obres, autors i autores contemporanis de l'especialitat
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Valora amb arguments còmics actuals sobre la base del coneixement del seu llenguatge, la seva història, la tècnica i la sensibilitat estètica.
Relaciona el llenguatge artístic i formal d'obres de narrativa gràfica contemporanis amb els moviments artístics i tendències corresponents, contextualitza i identifica autors i autores significatius.

Criteris d'avaluació

Estudia, aprofundeix, analitza, comprèn i es posiciona amb argumentacions i criteri davant les tendències de l'art, la narrativa gràfica i el disseny contemporànies.

Valora de forma argumentada, en base als coneixements aportats per l'assignatura i al propi criteri i sensibilitat, realitzacions contemporànies de còmics.

Identifica i valora les principals realitzacions i autors i autores de còmics en l'actualitat.

Estudia, aprofundeix, analitza, comprèn i es posiciona amb argumentacions i criteri davant les tendències de la creació audiovisual, l'art, la narrativa gràfica i el disseny contemporànies.

Describeix l'evolució històrica, formal i tecnològica dels mitjans gràfics i de la imatge audiovisual i multimèdia i identifica els principals centres de producció, autors, autores i obres.

Explica la influència dels mitjans de comunicació de masses i de les noves tecnologies de la comunicació en l'estètica de la imatge gràfica actual.

Valora i emet un judici crític argumentat sobre obres de narrativa gràfica actuals en base del seu coneixement històric i les característiques tècniques, formals i comunicatives dels mateixos.

Caracteritza la producció de narrativa gràfica en l'actualitat en relació a les tendències estilístiques actuals més rellevants, utilitzant adequadament els conceptes i terminologia de l'assignatura.

Continguts

Les arts, la narrativa gràfica i els dissenys al món contemporani entre la crítica i el consum.

Problemàtiques artístiques del segle XXI. Propostes híbrides entre les arts i entre l'art i d'altres àmbits del coneixement. Arts i compromís, activisme i crítica social.

Nova forma de treball i la creació contemporània: ecodisseny, disseny emocional, co-disseny, disseny DIY (Do It Yourself), disseny participatiu, disseny obert codi obert.

La narrativa gràfica i la imatge animada en els mitjans de comunicació actuals.

Tendències i realitzacions actuals en la narració gràfica i el còmic.

M04 Projectes de còmic

15 ECTS 264 hores

En aquest mòdul es relaciona el domini de la part tècnica i el desenvolupament conceptual. Conflueixen en el mòdul, es materialitzen i apliquen, els coneixements tant tecnològics com teòrics dels altres mòduls del cicle. Es desenvolupa la capacitat de l'alumnat per portar a terme projectes i idees a través de les diferents activitats o treballs, potenciant la responsabilitat en l'organització del procés, el procediment d'execució i la capacitat crítica sobre el propi treball.

UF01 Introducció als projectes: objectius i requisits base del projecte.

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Domina el llenguatge, els conceptes, les tècniques i els recursos de l'expressió gràfica i els aplica correctament segons naturalesa de l'encàrrec.

Utilitza adequadament la informació i la documentació seleccionada i l'arxiva correctament.

Atén a els projectes a la normativa vinculada a l'exercici professional.

Criteris d'avaluació

Entén l'enunciat de l'encàrrec o la necessitat a la qual cal donar solució, i analitza els factors que hi intervenen. Recerca les solucions que s'han donat fins al moment i quines solucions s'han trobat amb anterioritat a problemes similars.

Valora la narrativa gràfica com una oportunitat d'experimentació, creativitat, comunicació i expressió artística personal.

Analitza els diferents formats de la narrativa gràfica i les seves particularitats.

Analitza el llenguatge, els conceptes, les tècniques i els recursos de la narrativa gràfica.

Segueix la normativa específica d'aplicació a l'especialitat.

Continguts

Definició del projecte. Les fases prèvies del projecte: necessitat, idea, definició d'objectius.

Estudi de requeriments.

El projecte de narrativa gràfica. El procés de creació i realització de l'original. Etapes.

Proves tècniques.

L'encàrrec professional. L'àmbit i el tema. Especificacions de l'encàrrec, interpretació.

Fonts i arxius.

Normativa d'aplicació a l'especialitat.

UF02 Metodologia i planificació de projectes

5 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Entén i porta a terme les diferents fases de creació i realització d'historietes i soluciona adequadament els problemes tècnics, artístics i comunicatius que puguin presentar-se.

Desenvolupa i realitza projectes de narrativa gràfica seqüencial adequats al nivell de qualitat i competitivitat exigint professionalment.

Reconeix i porta a terme les fases del procés de creació i realització de còmics fins a l'obtenció d'un producte final de la qualitat exigible a nivell professional.

Adapta i desenvolupa una obra o text literari segons les pautes de la narrativa gràfica.

Criteris d'avaluació

Planteja possibles solucions al problema avaluant els pros i contres de cada idea escollint aquella que millor respon al problema o necessitats.

Defineix tots els aspectes que tenen relació amb el producte final i planifica el procés escollit amb la metodologia a emprar en les diferents etapes o fases, preveient els materials a emprar, les eines i els costos, entre d'altres aspectes.

Busca, selecciona i utilitza la informació i la documentació gràfica necessària per a la creació de còmics.

Cerca, selecciona i utilitza la informació i la documentació gràfica corresponent per a la creació de personatges i ambientacions.

Adapta un text o guió literari al llenguatge i en diferents formats de la narració gràfica.

Utilitza els recursos del guió i l'estructura narrativa en el desenvolupament dels projectes de còmic.

Continguts

El tema. Adaptacions d'obres literàries i creació d'obres pròpies. Característiques i metodologia de treball.

Extensió de la història. L'acudit gràfic, la tira còmica, la historieta curta. El llibre. L'story-board.

Les el·lipses. Les seqüències. Tipologia de plans. Angles de visió. L'enquadrament.

Creació de personatges. Estudi i tipologies. Escenaris i ambientacions. Documentació.

Text i imatge. Els diàlegs. La veu en off. Símbols, onomatopeies i recursos propis del còmic. Composició de la vinyeta, de la tira, de la pàgina i del llibre. Diferents edicions: l'auto edició el còmic de grapa, el àlbum i la novel·la gràfica.

UF03 Execució dels projectes
6 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Planteja i porta a terme projectes de còmic, en diferents formats, adequats a la temàtica i especificacions de l'encàrrec o a les pròpies motivacions i interessos artístics i professionals.

Realitza projectes de còmic de qualitat tècnica, artística i comunicativa, en diferents formats, a partir d'un encàrrec o de la pròpia idea.

Domina el llenguatge, els conceptes, les tècniques i els recursos de l'expressió gràfica i el aplica correctament segons la naturalesa de l'encàrrec.

Desenvolupa projectes de còmic adequats als paràmetres de professionalitat i creativitat establerts.

Criteris d'avaluació

Entén i porta a terme les diferents fases de creació i realitza projectes de narrativa gràfica seqüencial amb qualitat tècnica, artística i comunicativa, a partir d'un encàrrec o de la pròpia idea.

Utilitza amb destresa els tècniques i tecnologies pròpies de l'especialitat, les seves eines i recursos, en funció de les especificacions del projecte.

Utilitza els elements tipogràfics o cal·ligràfics idonis per expressar un missatge d'acord amb la intencionalitat estilística i comunicativa corresponent.

Porta a terme les fases del procés de creació i realització del còmic fins a l'obtenció d'un producte final adequat a el nivell de qualitat exigible professionalment.

Aplica les normes de presentació d'originals de còmic per a la seva posterior producció.

Prepara el material i porta a terme l'execució del projecte amb habilitat, aplicant les tècniques necessàries seguint les pautes establertes pel projecte, prenent notes sobre la realització i les incidències que es produeixen.

Explora solucions gràfiques creatives i innovadores per resoldre exercicis en el context de l'especialitat.

Domina les tècniques i tecnologies necessàries per al desenvolupament de projectes de narrativa gràfica seqüencial de qualitat artística i comunicativa.

Domina el llenguatge i els processos tècnics de la representació i expressió gràfica i els aplica de manera creativa en projectes de còmics de diferents àmbits, gèneres, temes i formats.

Domina el llenguatge i els processos tècnics de la narrativa gràfica seqüencial i els aplica de manera creativa en projectes de còmic de diferents formats.

Continguts

Adaptació de la història als diferents formats. Formats i suports de la narrativa gràfica.

Primers esbossos. Desenvolupament d'idees i textos. Obra final.

Entintat i / o tècnica gràfica. Blanc i negre i / o color. Aplicació de les tècniques manuals i / o digitals.

Èmfasi i jerarquies compositives. Recursos tipogràfics. Caligrafia i retolació.

L'original. La presentació de l'obra original. Pautes i normes per a la seva reproducció.

UF04 Avaluació i presentació de projectes

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Resol amb coherència gràfica i comunicativa la transmissió de missatges en supòsits pràctics de l'especialitat.

Verifica que la solució trobada resol efectivament l'encàrrec o la necessitat i demostra públicament que es compleixen els requeriments establerts.

Emet un judici crític argumentat respecte al propi treball i els resultats obtinguts així com valorar raonadament les realitzacions dels altres.

S'explica i redacta de forma entenedora, amb correcció ortogràfica i morfosintàctica.

Criteris d'avaluació

La memòria està ben estructurada, maquetada i els seus continguts són adients, coherents i estan ben desenvolupats a nivell formal i temàtic.

Comunica les dades essencials del projecte i argumenta correctament les decisions preses al llarg del procés.

Fa una valoració crítica ben fonamentada sobre el propi treball i el dels companys i companyes.

S'ajusta convenientment al temps de presentació oral del projecte.

Selecciona amb criteri les dades a comunicar i ho fa oralment de forma eficient en l'exposició pública del treball.

S'acompanya de material visual que complementa de forma adient l'exposició oral.

Utilitza el registre lingüístic, el llenguatge i el vocabulari adients en la memòria i en l'exposició oral.

Presenta correctament els originals de còmic per a la posterior reproducció.

Atén en els projectes a la normativa vinculada a l'exercici professional com ara la relativa a el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

Domina la terminologia específica de l'especialitat.

Elabora un discurs visual i narratiu coherent amb els objectius comunicacionals proposats.

Utilitza adequadament els diferents llenguatges segons les particularitats del mitjà de realització i de difusió.

Explora solucions visuals creatives i expressives per transmetre continguts.

Expressa idees clares i coherents, amb correcció lingüística (ortogràfica i sintàctica).

Continguts

El llenguatge gràfic i plàstic i comunicació visual en la realització i presentació del projecte.

La defensa del projecte.

L'establiment de criteris per a l'avaluació del resultat.

El discurs visual i narratiu.

Memòria i comunicació del projecte. Presentació i argumentació. Valoració crítica.

M05 Projecte integrat

10 ECTS 99 hores

Aquest mòdul té caràcter global dels diferents sabers i tècniques presents en la formació establerta en la resta dels mòduls. Ha de permetre culminar la integració dels continguts impartits al llarg del cicle a través de la realització d'un projecte amb autonomia i adequat al nivell acadèmic cursat. Relaciona, i si escau completa, els coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat. L'alumnat haurà d'evidenciar el domini de les tècniques i els procediments de realització, de disseny i d'organització de

l'execució. En la presentació i argumentació del projecte l'alumnat haurà de mostrar el grau d'assoliment de les competències específiques del cicle. En el cas del projecte integrat d'animació es contempla la possibilitat d'un projecte en equip, format per les diferents especialitats que intervenen en la realització d'un producte d'animació audiovisual, diferenciant en els crèdits de presentació el treball realitzat per cadascun dels membres.

UF01 Projecte integrat 10 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Proposa i materialitza un projecte de narrativa gràfica seqüencial, propi o encarregat, de qualitat tècnica, artística i comunicacional.

Realitza el projecte duent a terme totes les etapes i controls de qualitat corresponents.

Desenvolupa, mitjançant la projectació i realització d'un projecte original de còmic les destreses professionals de la seva especialitat.

Criteris d'avaluació

Realitza un projecte de còmic que compleix amb el nivell tècnic, artístic i comunicacional exigible en l'àmbit professional.

Utilitza una metodologia projectual adequada als condicionants i especificacions de l'encàrrec.

Realitza el control de qualitat del projecte en els seus aspectes formals, expressius, tècnics, tecnològics i funcionals.

Presenta adequadament el projecte i emetre una valoració personal tècnica, artística i funcional utilitzant correctament els conceptes i terminologia propis de la seva àmbit professional.

Realitza un càlcul de materials i un pressupost ajustat a les necessitats del projecte.

Continguts

La creació i realització del projecte de còmic. Metodologia. Etapes. Especificacions. Condicionants. Documentació gràfica.

Previsions i càlculs tecnològics, de cost i de mitjans que resultarien necessaris per a l'execució del projecte.

Materialització del projecte de còmic fins a l'obtenció del producte acabat. Verificació del control de qualitat en les diferents etapes.

La comunicació, presentació i defensa del projecte.

M06 Gestió de projectes professionals 12 ECTS 165 hores

El mòdul treballa sobre la gestió i producció de projectes: la planificació, l'organització, la motivació i el control dels recursos, procediments i protocols per tal d'aconseguir un producte que pugui ser realitzat sobre uns encàrrec professional, tenint en compte els requisits de qualitat, temps i cost.

Es treballa l'encàrrec professional, tenint en compte tots els requeriments necessaris, seguint els procediments, l'organització, la producció i els serveis que s'ofereixen a l'empresa, estudi, taller o organització externa on es pugui situar.

Comporta el desenvolupament d'activitats relacionades amb les competències professionals, entre elles el treball en equip, que han de permetre la futura inserció de

l'alumnat en el món laboral i en relació als estudis que cursa. La relació i tracte amb l'empresa i la clientela és una de les parts fonamentals.

UF01 Gestió de projectes professionals
12 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Identifica tant les tasques que ha de desenvolupar en el seu lloc de treball com la forma d'interactuar amb els altres llocs, àrees o departaments de l'empresa, estudi o taller.

Busca, selecciona, organitza la informació i utilitza fonts fiables.

Es comunica eficientment amb les persones: els seus companys, companyes, supervisors, supervisoras, clientela i altres professionals

Elabora la documentació del projecte, tant per a l'empresa com per la clientela.

Aplica el marc legal i normatiu que regula i condiona la seva activitat professional.

Identifica les necessitats funcionals, tècniques, comunicatives i artístiques plantejades en l'encàrrec.

Analitza productes ja existents en el mercat i processos de producció, per garantir la qualitat i competitivitat del nou producte

Treballa en equip i de forma cooperativa, reconeixent el valor afegit que les diferents aportacions dels membres del grup aporten a la consecució dels objectius establerts.

Planifica la realització del projecte i l'executa duent a terme els controls de qualitat pertinents en les diferents fases del procés, prenent decisions en funció de l'encàrrec, condicionants i les pròpies limitacions.

Aplica mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva, analitzant les situacions de risc en l'entorn laboral

Valora i aplica els principis de l'ètica professional en el desenvolupament de la seva activitat, mostrant la maduresa suficient per assumir les conseqüències de les seves accions.

Formula activament nous plantejaments que s'avancin als canvis.

Adopta una actitud proactiva i desperta per al desenvolupament de la creativitat i l'esperit emprenedor.

Criteris d'avaluació

Analitza el brífing o comanda. Planifica l'abast del projecte al pressupost indicat.

Reconeix l'organigrama i els procediments de treball de l'empresa, identificant els seus procediments de treball en el desenvolupament dels projectes i encàrrecs.

Aplica les tècniques de recerca i organització de la informació en quant a manteniment, actualització, seguretat, confidencialitat, secret professional, accessibilitat i destrucció, segons els procediments establerts a l'empresa, estudi o taller.

Transmet la informació de forma clara i precisa, utilitzat el tractament protocol·lari adequat, respectant el codi deontològic de la professió i el canal de comunicació adient.

Planifica la transmissió de la informació a empreses externes de producció.

Redacta de forma entenedora el projecte i l'exposa i el defensa de manera argumentada en públic.

Desenvolupa les funcions pròpies d'un tècnic superior i elabora i tramita, segons correspongui, la documentació del projecte aplicant la normativa vigent.

Analitza les necessitats d'aprovisionament de material i de serveis d'altres professionals, i executa les tasques necessàries.

Avalua les implicacions que comporta l'elecció d'una idea, diferenciant entre el que pot ser una simple idea d'una idea factible, tot establint els avantatges i inconvenients de les propostes.

Demostra empatia i s'esforça per acceptar i respectar formes de pensar o actuar diferents a les pròpies, exposant opinions constructives davant d'una tasca, i proposant millores si s'escau.

Manté una actitud proactiva, participant en el grup, desenvolupant iniciativa emprenedora en el seu lloc de treball.

Disposa de tècniques, procediments, plantejaments i recursos metodològics, conjugant funció i creativitat.

Organitza l'espai de treball tenint en compte les normatives que regulen l'activitat laboral, la seguretat i higiene i la protecció mediambiental.

Aplica els principis i les conclusions de la pròpia ètica a la multiplicitat dels aspectes de la vida de la professió.

Relaciona la innovació i la iniciativa amb les implicacions que té per a la competitivitat empresarial, ajustant-se als pressupostos indicats.

Selecciona diferents experiències d'innovació, descrivint i valorant els factors de risc assumits en cadascuna.

Executa l'original, maqueta del producte o prototip. Si és el cas, planifica la producció i/o seriació.

Continguts

L'empresa, estudi o taller

Brífling o comanda.

Costos i pressupostos.

Gestió del projecte o encàrrec.

Gestió amb empreses externes.

Contacte amb editors

Contacte amb agents professionals

Presentació de obra en salons professionals , nacionals i internacionals

Activitats de documentació relacionada amb els projectes.

Organització de la informació.

Transmissió de la informació. Consens de criteris.

Execució del projecte o encàrrec. Original, maqueta o prototip. Seriació.

El treball creatiu.

Iniciativa i innovació.

El treball cooperatiu a l'empresa, estudi o taller. Planificació i distribució de tasques sota els criteris consensuats.

Ètica i responsabilitat.

Valoració de resultats.

M07 Fonaments de la representació i l'expressió visual.

6 ECTS 99 hores

El mòdul de fonaments de la representació i l'expressió visuals exercita a l'alumnat en l'exploració i aplicació de la sintaxi visual, les possibilitats expressives del color i la composició. En aquest aspecte, proporciona eines per a l'anàlisi d'imatges juntament amb els continguts teoria de la imatge i d'història de l'especialitat. Els coneixements i habilitats adquirits han de permetre a l'alumnat desenvolupar els treballs dels mòduls pràctics, on la creativitat i la capacitat per a transmetre idees i comunicar-les mitjançant l'expressió gràfica és bàsica en aquest àmbit professional.

UF01 Elements plàstics i visuals. Morfologia i dinamisme de la composició

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Valora de forma argumentada els aspectes formals, estètics i simbòlics en una representació visual determinada.

Raona el plantejament, fa recerca i analitza adequadament els referents compositius en la imatge d'artistes i professionals de la teva especialitat i de l'obra pròpia.

Criteris d'avaluació

Comprèn els fonaments de la composició, les funcions dels elements plàstics i visuals, els seus comportaments i interrelacions.

Analitza els elements que configuren la representació de l'espai en un suport bidimensional i les interrelacions que s'estableixen entre ells.

Continguts

Configuració de l'espai bidimensional. Elements formals, expressius i simbòlics del llenguatge plàstic i visual.

Forma i estructura. Elements proporcionals. Sintaxi compositiva. L'enquadrament de la imatge, els plans i l'escena.

Característiques dels formats. Composició text i imatge.

UF02 Llum i color. Relacions. Valors simbòlics
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge.

Explora amb iniciativa i sensibilitat les possibilitats expressives del dibuix, del color i la composició i utilitzar-les de manera creativa en la realització d'imatges.

Utilitza el color amb intencionalitat significativa i estètica en la representació gràfica d'idees i missatges.

Criteris d'avaluació

Entén els fonaments i la teoria del color, analitza i raona la sintaxi de color per la seva importància en els processos de creació artística i plàstica, i els utilitza de forma creativa en la representació gràfica de missatges.

Analitza el color, en els aspectes teòric, compositiu i connotatiu, i els altres elements del llenguatge plàstic i visual presents en diferents imatges bi i tridimensionals.

Continguts

Fonaments i teoria de la llum i el color. Percepció. Color llum i color pigment.

Valors expressius i simbòlics del color.

Interacció del color en la representació creativa. Harmonies

UF03 Forma i espai. Anàlisi, representació i interpretació creativa
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge.

Utilitza adequadament els elements i les tècniques pròpies del llenguatge plàstic i visual en la representació gràfica d'imatges.

Adequa la representació gràfica als objectius comunicacionals del missatge.

Exercita la capacitat d'invenció i ideació i desenvolupa la sensibilitat estètica i creativa.

Criteris d'avaluació.

Representa imatges d'acord a les tècniques i procediments gràfics idonis.
Analitza, estructura i representa l'espai compositiu d'una imatge a partir d'un plantejament previ.

Utilitza adequadament la metodologia i els diferents materials i tècniques del dibuix en la representació gràfica de formes de la realitat o de la pròpia inventiva.

Continguts:

Forma i composició en l'expressió bidimensional.

Instruments, tècniques i materials.

M08 Teoria de la imatge

4 ECTS 66 hores

El mòdul tracte els mecanismes de generació de les imatges, les seves característiques, els seu elements morfològics i els elements que intervenen en la seva composició. Treballa sobre els llenguatges i models perquè l'alumnat entengui els principis teòrics i els sàpiga aplicar. S'estudien els diferents models d'anàlisi i les imatges i s'aporten referències que permetran entendre la seva projecció comunicativa. Juntament amb història i els fonaments de la representació gràfica formen un corpus teòric imprescindible en l'àmbit de de la imatge gràfica.

UF01 Imatge i comunicació. El discurs visual

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Identifica i descriu en una imatge els aspectes relatius de la percepció visual.

Compren la gènesi de la imatge des d'un raonament teòric.

Identifica, valora i interpreta els elements morfològics i sintàctics d'imatges donades d'artistes, de professionals de la comunicació gràfica i de l'obra pròpia.

Interpreta i valora el paper comunicatiu de la imatge i compren la responsabilitat de l'autor o autora.

Analitza imatges d'acord amb els continguts expressius del llenguatge visual utilitzat i el seu significat.

Reconeix i classifica els signes visuals.

Criteris d'avaluació

Proposa solucions gràfiques adequades a problemes de comunicació, les valora i argumenta.

Elabora estratègies de comunicació visual a la transmissió d'idees i missatges propis o assignats, les explica i argumenta.

Llegeix, identifica, valora i interpreta imatges aplicant diferents models de anàlisi.

Identifica els signes i els principis teòrics de la percepció visual.

Interpreta els codis significatius de la imatge.

Compren els mecanismes de la comunicació visual en la imatge fixa i en la imatge seqüenciada.

Entén les principals lleis i teories que expliquen la percepció visual.

Identifica, valora i interpreta imatges aplicant diferents models d'anàlisi.

Continguts

Identificació, anàlisi i valoració de la imatge.

Sintaxi visual: teoria i representació dels elements morfològics, dinàmics i mesurables de la imatge.

La visualització de la realitat. Teories perceptives.

El signe: Expressió i contingut. Denotació i connotació.

Tipus de signes. Propietats i convencions. Els signes i els seus valors significatius.

La comunicació visual. El procés comunicatiu.

Comunicació visual. Missatge i context.

Abast comunicatiu dels diferents formats. La imatge fixa i la imatge seqüenciada.

Funcions comunicatives de la imatge. La imatge descriptiva i la imatge expressiva.

Missatge directe i indirecte.

UF02 Definició i construcció de la imatge.

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Defineix els principis de la morfologia i la sintaxi visual.

Defineix els principis teòrics de la percepció visual.

Criteris d'avaluació

Compren i analitza imatges d'acord amb els continguts expressius del llenguatge visual utilitzat i el seu significat.

Describeix els processos de codificació en la comunicació visual i fa ús de les figures retòriques com a estratègia de creació i comunicació visual.

Elabora propostes de representació gràfica per als conceptes i principis fonamentals de la percepció visual.

Proposa solucions gràfiques adequades a problemes de comunicació, les valora i argumenta.

Elabora estratègies de comunicació visual per a la transmissió d'idees i missatges propis o assignats, les explica i argumenta.

Interpreta i classifica imatges segons diverses variables.

Identifica els elements morfològics i sintàctics d'imatges donades.

Elabora propostes de representació gràfica per als conceptes i principis fonamentals de la percepció visual.

Elabora propostes d'acord amb els principis bàsics de representació i composició.

Continguts

La creació gràfica com a llenguatge, semiòtica i teoria de la informació.

Retòrica visual i registres comunicatius.

La representació i els elements morfològics, dinàmics i mesurables de la imatge.

Lectura, identificació, anàlisi i valoració de la imatge.

La imatge: naturalesa i classificació.

M09 Fotografia

6 ECTS 99 hores

El mòdul de fotografia aporta a l'alumnat l'educació de la mirada, envers a la imatge, tant des de la vessant com a creador d'un projecte fotogràfic, com des de la vessant crítica envers a d'altres projectes. Basat en la pràctica fotogràfica, entenent que el significat d'una imatge està determinat pel seu ús i contextualització, es realitzen treballs i activitats que es poden aplicar als projectes dels propis estudiants. En el moment en que l'obtenció de la imatge fotogràfica és a l'abast de tothom, el mòdul ha d'aportar criteris de selecció

d'imatges quant a la realització, selecció i crítica. Les competències teòriques i pràctiques que proporciona el mòdul són les que han de permetre a l'estudiant aplicar la tècnica i el llenguatge fotogràfic a l'especialitat.

UF01 Llenguatge fotogràfic 2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Aplica i domina el llenguatge fotogràfic com a recurs expressiu.

Comprèn el llenguatge fotogràfic, les seves dimensions i les seves particularitats.

Criteris d'avaluació

Comprèn els mecanismes teòrics i expressius del mitjà fotogràfic i els utilitza amb una finalitat comunicativa.

Incorpora a l'especialitat conceptes fotogràfics bàsics del llenguatge fotogràfic.

Utilitza adequadament la terminologia específica de la matèria.

Participa activament en els processos d'anàlisi i debat.

Emet un judici crític argumentat sobre l'obra fotogràfica d'autors i autores clàssics i contemporanis que han contribuït a millorar funcional i estèticament la fotografia.

Continguts

El llenguatge fotogràfic, dimensions, finalitat, particularitats.

La presa fotogràfica. Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Codis espaials, angulació i enquadrament. Codi lumínic, llum natural i artificial. Mesura i il·luminació.

Altres codis, escenogràfic, gestual i simbòlic

El color a la fotografia. Els àmbits fotogràfics.

UF02 Tècnica fotogràfica. 2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes

Aplica i domina la tècnica i la tecnologia fotogràfica.

Comprèn el llenguatge fotogràfic, les seves dimensions i les seves particularitats.

Identifica autors de l'especialitat que fan ús de la fotografia en les seves creacions.

Criteris d'avaluació

Utilitza amb destresa els equips i les tècniques pròpies del mitjà fotogràfic.

Comprèn els mecanismes teòrics i expressius del mitjà fotogràfic i els utilitza amb una finalitat comunicativa.

Treu el màxim rendiment a les tècniques fotogràfiques en la seva aplicació pràctica.

Analitza obres de d'autors i autores de l'especialitat que utilitza aquest mitjà en la seva obra.

Continguts

El llenguatge fotogràfic, dimensions, finalitat, particularitats.

Els equips fotogràfics. Mecànica. Tipus i parts d'una càmera.

La presa fotogràfica. Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Representació de l'espai i del temps.

La llum natural i artificial. Mesura i il·luminació. Plató fotogràfic.

La imatge. Enquadrament, punts de vista i plans
El color a la fotografia.
Els àmbits fotogràfics.

UF03 Narrativa fotogràfica
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Reorganitza i fa propis els coneixements adquirits en el mòdul per transferir-los de forma eficaç a altres encàrrecs o projectes de l'especialitat
Utilitza la fotografia en projectes propis en el context de l'especialitat.
Gestiona imatges fotogràfiques adequades als projectes de l'especialitat.

Criteris d'avaluació

Integra la fotografia en la realització dels projectes com eina de creació i/o com a recurs expressiu i comunicatiu.

Valora i argumenta la producció fotogràfica pròpia o aliena utilitzant criteris tècnics, artístics i comunicatius.

Realitza imatges amb un interès estètic innovador i personal i amb qualitat tècnica.

Planteja una sèrie fotogràfica on les fotografies expliquen una història en si mateixes i de creen una narració.

Continguts

Fotografia i narrativa gràfica. La fotonovel·la: de cultura popular a contracultura.

Elaboració d'originals d'il·lustració amb tècniques fotogràfiques, analògiques i digitals

Gestió d'arxius fotogràfics. Edició i selecció de fotografies.

Processament i manipulació de les imatges.

Tractament formal i expressiu de la fotografia en l'àmbit de l'especialitat.

M10 Tècniques d'expressió gràfica
6 ECTS 99 hores

Aquest mòdul combina la pràctica amb els materials i les tècniques gràfiques amb el coneixement i de les tècniques utilitzades per autors i autores reconeguts. L'alumnat ha d'obtenir un coneixement global de l'adequació de la tècnica i el procediment a diferents estils, gèneres i necessitats comunicatives per poder escollir, aprofundir i desenvolupar amb criteri el seu propi estil personal. Juntament amb el mòdul de dibuix, en la part pràctica, els fonaments de la representació gràfica i la teoria de la imatge, en la part teòrica, són la base per a executar uns bons projectes.

UF01 Suports, eines i materials per a l'expressió gràfica.
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Utilitza correctament i de forma responsable els estris i materials propis de les tècniques gràfiques així com manté l'equipament i el lloc de treball en condicions idònies.

Arxivar adequadament la documentació tècnica i visual.

Identifica les tècniques gràfiques tradicionals i les seves característiques en l'aplicació per a determinats projectes.

Aplica amb destresa els coneixements i les habilitats d'expressió plàstica i les tècniques gràfiques que el permeten plantejar i desenvolupar projectes.

Criteris d'avaluació

Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes

Identifica els procediments i utilitza amb correcció les principals tècniques d'expressió gràfica així com els seus estris, eines i materials.

Valora la rellevància de l'actualització i formació permanent de l'il·lustrador en la competitivitat professional, i la importància que té en l'exercici professional la qualitat dels estris i materials, la seva conservació i manteniment, i l'organització del lloc de treball.

Analitza i reconeix les tècniques i estils de il·lustradors i artistes significatius de diferents èpoques, i fa una valoració de les possibilitats d'aplicació creativa al propi estil.

Pren consciència de la necessitat de mantenir net el lloc de treball i en fa un bon ús dels materials.

Es responsabilitza en l'elecció de materials que tenen cura pel medi ambient i en fa un ús sostenible.

Continguts

Introducció a les tècniques i procediments d'expressió gràfica. Tècnica i procés: possibilitats de les aplicacions tècniques, efectes i recursos

Les tècniques i procediments d'expressió gràfica. Estris, eines, materials i suports.

Qualitats i marques.

Tècniques gràfiques seques, humides, mixtes. Tècniques grasses.

Els procediments. Pigments, aglutinants i dissolvents.

L'estudi de l'il·lustrador. Equip, organització. Tècniques i mètodes d'arxiu de la documentació.

Línia i taca: traç pictòric, grafismes, trames i textures.

Revisió històrica de les tècniques d'expressió gràfica. Anàlisi i identificació de les característiques tècniques de l'obra de il·lustradors i artistes significatius.

UF02 Ús i aplicació comunicativa i expressiva del dibuix i el color.

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Identifica i diferencia les tècniques i estils d'il·lustradors significatius de diferents èpoques.

Experimenta amb les diferents tècniques buscant aplicacions més personals i creatives.

Presenta correctament els treballs adequant-los a les especificacions formals, conceptuals i temporals establertes.

Aplica de forma convenient les tècniques, els procediments, els instruments, les eines i els materials propis del dibuix i del color en la solució de la representació gràfica.

i utilitza amb correcció les principals tècniques d'expressió gràfica així com els seus estris, eines, materials i suports.

Criteris d'avaluació

Treu el màxim rendiment a les eines, materials i tecnologies emprades en el procés d'execució de l'encàrrec

Empra les diferents tècniques gràfiques, amb qualitat artística i tècnica, buscant la destresa del procediment i la seva capacitat expressiva en la realització de projectes de l'especialitat.

Analitza i reconeix les tècniques i estils d'artistes i d'il·lustradors significatius de diferents èpoques i en valora les possibilitats d'aplicació creativa al propi estil.

Experimenta les possibilitats expressives de les diferents tècniques en funció de les seves preferències estilístiques i artístiques i les incorpora a l'estil personal.

Desenvolupa la capacitat de comunicació gràfica, la creativitat i expressivitat personals.

Selecciona i aplica les tècniques gràfiques més adequades a les particularitats temàtiques, estilístiques i comunicatives de l'encàrrec.

Diferencia els procediments

Continguts

Estudis de color mitjançant tècniques gràfic-plàstiques

El color. Harmonitzacions cromàtiques a partir de diferents tècniques. Creació de games cromàtiques. Interacció del color. Procediments tècnics, valors estètics i qualitats formals del color.

Tècniques d'impressió manuals. Textures.

Tècniques additives

Tècniques digitals.

Recursos i dimensió comunicativa i expressiva de la línia i el traç, la taca i el color.

Tècniques d'expressió gràfica apropiades a les diferents aplicacions i tractament del color.

Tècniques humides: aquarel·la i guaix.

Anàlisi de les tècniques i la utilització del dibuix i el color en treball gràfics d'artistes i il·lustradors representatius.

Tècniques seques (carbó, grafit, pastels, altres).

Tècniques humides (tinta, aquarel·la, gouache, acrílic, altres)

Tècniques experimentals (collage, impressions, altres).

UF03 Estratègies de creativitat

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Reorganitza i fa propis els coneixements adquirits en el mòdul per transferir-los de forma eficaç a altres encàrrecs o projectes de l'especialitat.

Seleccionar i aplica amb destresa les tècniques gràfiques més adequades a les particularitats temàtiques, estilístiques i comunicatives de l'encàrrec.

Desenvolupa projectes creatius.

Criteris d'avaluació

Desenvolupa processos d'ideació i conceptualització creativa en relats gràfics mitjançant l'ús de les tècniques retòriques i narratives en múltiples llenguatges, tècniques i suports.

Empra les diferents tècniques gràfiques, amb qualitat i capacitat expressiva, en la realització de proves i originals i projectes de l'especialitat.

Selecciona i aplica amb destresa i pulcritud, la tècnica més adequada a les particularitats de l'encàrrec.

Utilitza correctament els estris i materials propis de les tècniques gràfiques així com mantenir l'equipament i el lloc de treball en condicions idònies.

Explora i experimenta en la recerca de recursos propis per a aplicar-los al desenvolupament d'un llenguatge personal.

Escull i executa la tècnica més adient per expressar la idea comunicativa.

Aplica les diferents tècniques per obtenir uns determinats resultats, atenent a uns objectius preestablerts i en realitza una valoració argumentada i amb sentit crític.

Diferencia els procediments i utilitza amb correcció les principals tècniques d'expressió gràfica així com els seus estris, eines i materials i suports.

Experimenta amb les possibilitats expressives de les diferents tècniques en funció de les seves preferències estilístiques i artístiques per a incorporar-les a un estil personal.

Continguts

Estratègies de creativitat. El concepte creatiu. Conceptualització. Idea Força. L'escriptura amb imatges i el dibuix amb paraules.

Elaboració d'esbossos definitius mitjançant tècniques gràfic-plàstiques

Les tècniques gràfiques en la il·lustració de diferents èpoques. Aplicacions pràctiques i creatives en l'actualitat.

Experimentació amb recursos i procediments. L'estil.

M11 Dibuix aplicat al còmic

7 ECTS 132 hores

El mòdul de dibuix és l'eina indispensable per al dibuixant de còmic, base dels seus projectes, permet explorar, desenvolupar la seva creativitat i comunicar les seves idees. Es treballa en el mòdul tant l'observació i l'estudi de l'entorn com la representació gràfica amb diferents tècniques, juntament amb el mòdul de tècniques d'expressió gràfica, on els mitjans informàtics apareixen com a una eina complementària més.

UF01 Dibuix descriptiu analític: construcció, estructura i representació bidimensional
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Utilitza adequadament la metodologia i els diferents materials i tècniques del dibuix en la representació gràfica de formes de l'entorn, idees i conceptes.

Representa formes, cossos i el moviment.

Representa formes i cossos il·luminats des de diferents focus de llum.

Criteris d'avaluació

Entén i dibuixa les formes i el seu entorn.

Representa gràficament les formes de l'entorn i les idees.

Utilitza la metodologia i els diferents materials i tècniques del dibuix com a eines bàsiques per a l'anàlisi de formes, la recerca i definició formal d'imatges i la comunicació gràfica d'idees.

Resol mitjançant el dibuix conceptes d'espai, volum i forma.

Representa gràficament la llum i el moviment.

Continguts

L'esbós de la idea. El quadern d'apunts. La línia, el contorn, el traç sensible.

El model estàtic i en moviment. L'apunt del natural.

La representació de la llum. El clarobscur. La llum en la definició del volum. La il·luminació. Llums, ombres, transparències i reflexos. L'atmosfera.

Representació d'espais i formes complexes. El paisatge natural i urbà. El dibuix arquitectònic. L'estructura animal. La figura humana. Expressió facial i corporal.

Distorsions.

UF02 Dibuix d'interpretació: dimensió comunicativa i expressiva
2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Desenvolupa la capacitat memorística i de retentiva visual.

Desenvolupa pautes d'estil personals.

Analitza i valora la capacitat expressiva del traç en el dibuix d'animació i incorporar en les pròpies realitzacions gràfiques.

Analitza els principis compositius i els aplica en la planificació estilística i temàtica de les pròpies realitzacions gràfiques.

Criteris d'avaluació

Utilitza adequadament els mètodes les possibilitats plàstiques i expressives de la composició i organització de l'espai, atenent a criteris estètics i comunicatius.

Realitza dibuixos de retentiva i de memòria amb fidelitat a les característiques formals i estructurals del que representat.

Explora i utilitzar pautes d'estil pròpies en el dibuix.

Adequa el dibuix, les estratègies compositives i les distorsions formals pròpies del dibuix animat la intencionalitat estilística i temàtica de l'encàrrec.

Continguts

Dibuix de retentiva i de memòria.

La forma i l'espai. Composició i estructura. L'espai compositiu. Espai físic i perceptual.

L'expressivitat en l'ordenació de l'espai. Estratègies compositives.

Interpretació de la forma. L'estil. El dibuix en creadors significatius del dibuix animat.

Recursos expressius i narratius dels diferents estils.

UF03 Retoc i acabat del dibuix amb eines informàtiques

3 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Utilitza la tecnologia digital com a part essencial del procés creatiu.

Optimitza, manipula i retoca imatges, dibuixos i pintures, digitalitzades.

Aplica les principals tècniques de pintura i retoc amb el programari adient.

Aprofita la millor opció de les tècniques digitals.

Escaneja i treballa amb dibuixos i fotografies.

Resol gràficament aspectes espacials, lumínics i compositius d'imatges referides a projectes d'animació assignats o propis.

Criteris d'avaluació

Escaneja i aplica amb criteri els processos de retoc digitals.

Utilitza eficientment les principals eines digitals per dibuixar i acolorir.

Usa els mitjans digitals escollint les tècniques artístiques més habituals: llapis grafit, carbonet, oli, acrílic, o d'altres, que millor s'adapten a la resolució del treball.

Retoca una imatge o dibuix amb l'ordinador de manera plàstica.

Incorpora i treballa amb textures sobre els dibuixos.

Identifica i utilitza amb soltesa els codis i recursos expressius del dibuix animat.

Presenta correctament els treballs adequant-los a les especificacions formals, conceptuals i temporals establertes.

Continguts

Les tècniques artístiques digitals.

Escaneig d'imatges.

Capes i seleccions.

Eines de retoc digital de la imatge. Transformacions i filtres.

Eines de llapis i pinzell digitals.

El color digital.

Recursos expressius en el dibuix d'animació audiovisual.

M12 Representació espacial aplicada

6 ECTS 100 hores

En el mòdul de representació espacial aplicada s'estudien les propietats geomètriques de les formes i les relacions que es produeixen sobre el pla i a l'espai. Proporciona a l'alumnat un llenguatge gràfic universal tècnic normalitzat, entès com un coneixement per la comprensió de la realitat i la representació creativa, lligat a les activitats industrials i productives, el qual permet una representació precisa i exacta de l'objecte representat. Útil també per aplicar-ho en el món de la il·lustració a representacions tècniques, científiques i infogràfiques. S'estudia com utilitzar els recursos narratius de la perspectiva i com pot ser un instrument compositiu per al disseny de qualsevol il·lustració. Les eines digitals poden suposar una gran ajuda per a realitzar aquesta tasca, permeten obtenir representacions gràfiques i perspectives estructurades que poden servir per una millor comprensió de l'espai i els elements que s'hi ubiquen.

UF01 Anàlisi, estructura i representació tècnica de la forma

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Valora el dibuix tècnic com a eina bàsica en l'estudi formal i estructural de la realitat sensible, en la transmissió d'informació i en la ideació i materialització d'imatges.

Identifica els recursos del dibuix tècnic utilitzats en obres d'art gràfic i pictòric, les analitza en relació al llenguatge artístic i plàstic.

Criteris d'avaluació

Identifica i explica els recursos del dibuix tècnic emprats en obres de l'art gràfic i pictòric utilitzant adequadament el vocabulari propi del mòdul.

Analitza les formes de l'entorn buscant les relacions geomètriques entre les seves parts, les altres formes que l'envolten i l'espai on es troba.

Entén la geometria de la forma i les variacions en la percepció de l'objecte en l'espai.

Continguts

La geometria en els objectes. La geometria com a llenguatge de les formes. Relació entre les parts i el tot.

La geometria en l'espai, posició, ordre, ritme, moviment.

Projeccions: ortogonals, obliqües. Reversibilitat.

Políedres regulars. Seccions. Interseccions.

Pla geomètric. Línia de l'horitzó; influència de l'horitzó en la perspectiva. Pla inclinat.

El cercle en perspectiva.

Perspectiva de les formes bàsiques. Cub, cilindre, prisma, piràmide i con.

Sistemes de representació en la imatge.

Geometria, imatge plana i perspectiva.

UF02 Representació bàsica: geometria i representació

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Resol problemes de representació espacial d'imatges, tant de l'entorn com de la pròpia inventiva, utilitzant el sistema de representació adequat.

Utilitzar els mètodes, procediments, convencions i tècniques gràfiques pròpies del dibuix tècnic en la recerca i definició formal d'il·lustracions i en la comunicació gràfica d'idees.

Valora l'espai bidimensional com a element dinàmic i expressiu en la representació gràfica.

Criteris d'avaluació

Compren i utilitza amb destresa i precisió les eines i tècniques del dibuix tècnic amb especial atenció a la qualitat dels acabats i presentació final.

Presenta correctament els treballs adequant-los a les especificacions formals, conceptuals i temporals establertes.

Entén el sistema de traçat i sap aplicar un recurs tècnic per donar solució a la representació de cossos i espais.

Resol a mà alçada problemes de representació espacial en supòsits pràctics de l'especialitat.

Explora les possibilitats dinàmiques i expressives de l'espai i les utilitza de manera creativa en la realització d'il·lustracions.

Defineix gràficament formes de la realitat i de la pròpia inventiva utilitzant amb propietat els sistemes de representació més adequats a l'estil i la intenció comunicativa de la il·lustració.

Dibuixa a mà alçada amb destresa i exactitud supòsits de representació espacial propis de l'especialitat.

Utilitza els sistemes de representació com recursos expressius lliures que reforcen l'estil personal.

Contingut

Traçats geomètrics.

Sistemes de projecció: dièdric, axonomètric, cònic.

Sistema dièdric: alfabet d'elements i plans de projecció. Paral·lelisme. Perpendicularitat. Figures planes.

Sistema axonomètric: isomètric, dimètric, trimètric. Figures planes, políedres regulars.

Perspectiva cavallera. Perspectiva isomètrica. Dibuix axonomètric.

Sistema cònic. Perspectiva cònica. Nocions fonamentals.

La il·luminació en perspectiva cònica. Reflexos. Ombres. Trencaments, efecte mirall, imatges múltiples.

Perspectiva «a sentiment»: angulació i il·luminació variables.

L'ús de l'espai com a element expressiu.

Tècniques gràfiques, procediments i materials. Dibuix a mà alçada. Traçats tècnics a mà alçada aplicats a una intenció estilística. Aportacions de les noves tecnologies.

UF03 Representació tècnica assistida per ordinador

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Elabora documentació gràfica dibuixant mitjançant el programari informàtic adequat.

Soluciona problemes formals de geometria, perspectiva i il·luminació mitjançant el programari informàtic apropiat.

Exemplifica, il·lustra, interpreta i completa qualsevol tipus de documentació gràfica amb el programa de disseny assistit per ordinador apropiat per a l'assignatura.

Criteris d'avaluació

Entén el sistema de traçat i sap aplicar un recurs tècnic per donar solució a una idea comunicativa.

Identifica el disseny i utilitats del programa, el procés de treball i interfície d'usuari del programa emprat.

Realitza els càlculs bàsics, de superfícies i volums que permeten el dimensionament correcte de les diferents formes i elements.

Dibuixa plànols de planta, alçat, seccions, perfils i detalls, d'acord amb els croquis subministrats i la normativa específica.

Representa vistes de conjunt i detall segons les prestacions del programa emprat.

Acota els elements representats de forma clara i d'acord amb les normes.

Incorpora la simbologia i les llegendes corresponents.

Estructura la informació gràfica en suport informàtic en relació amb les prestacions i característiques del programa de disseny emprat.

Dibuixa amb precisió i qualitat en el temps previst.

Continguts

El dibuix tècnic assistit per ordinador.

Control de les vistes de dibuixos. Elecció del procés de treball. Creació i modificació de formes i objectes. Sistemes de coordenades i transformacions. Unitats de treball. Ajudes al dibuix i precisió en el treball.

Anotació i acotació de dibuixos. Traçat i publicació de dibuixos a escala. Gestió de formats d'importació i exportació.

M13 Guió i estructura narrativa

6 ECTS 99 hores

El mòdul s'ocupa dels aspectes formals i tècnics del discurs narratiu, tot utilitzant un llenguatge clar perquè després caldrà transformar-ho en imatges. El mòdul aporta a l'alumnat els coneixements sobre com es pot estructurar una narració per explicar un succés o una sèrie de successos i configurar un relat gràfic o audiovisual, i de com s'han d'explicar les diferents accions, personatges i localitzacions que apareixeran. El guió haurà de servir tant per dur a terme un projecte propi, en totes les fases del procés, com perquè d'altres puguin encarregar-se de la producció i realització.

UF01 Estructura narrativa i guionatge

3 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Entén, identifica i aplica adequadament els conceptes i termes propis de la narrativa gràfica.

Narra amb eficàcia històries pròpies o alienes utilitzant els recursos del discurs gràfic.

Criteris d'avaluació

Utilitza de forma apropiada el lèxic i codis de la narrativa gràfica.

Domina el llenguatge, estructura i utilització del guió en la narrativa gràfica.

Identifica l'estructura narrativa d'una història i proposar diverses solucions d'organització gràfica.

Continguts

El llenguatge narratiu.

El llenguatge seqüencial.

Elaboració del guió. Adaptacions. L'argument. La sinopsi.

UF02 Elaboració del guió i aplicació a l'especialitat

3 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Realitza propostes de narrativa gràfica a partir d'històries pròpies o alienes.

Desenvolupa amb coherència un guió narratiu.

Criteris d'avaluació

Explora diverses solucions creatives i comunicatives per narracions gràfiques d'històries pròpies o alienes.

Elabora el guió narratiu per al desenvolupament d'una historieta gràfica.

Continguts

Estructura i desenvolupament d'una història. Formats.

Muntatge i ritme.

M14 Producció gràfica industrial

4 ECTS 66 hores

Aquest mòdul conté la formació associada al coneixement de la compaginació i maquetació de text i imatges. Estudia els sistemes d'impressió per a la reprografia i la seva utilització en indústries gràfiques, així com la digitalització d'imatges, l'arxiu digital de documents de tota mena i la seva transmissió mitjançant les xarxes de les tecnologies de la informació i la comunicació. Es fa especial incidència en l'ús de material sostenible i les mesures de protecció mediambiental.

UF01 Materials, suports i sistemes d'impressió. Sostenibilitat i protecció mediambiental

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Analitza i valora els àmbits d'actuació i la influència de les noves tecnologies en la indústria gràfica.

Crea documents digitals amb les especificacions i format adequats als diferents sistemes d'impressió.

Diferencia les tècniques, procediments, materials i instruments corresponents als sistemes d'impressió industrial.

Té en compte en la realització i producció dels treballs el respecte mediambiental.

Criteris d'avaluació

Defineix i diferencia els diferents tipus d'impressió industrial i les seves particularitats.

Executa programes de compaginació i maquetació.

Identifica els materials i suports d'impressió sostenibles i aplica en el treball mesures de protecció mediambiental

Identifica les diferents fases. Preimpressió, impressió i postimpressió.

Continguts

Materials i suports d'impressió respectuosos amb el medi ambient.

Sistemes d'impressió. Tècniques, procediments, materials i equips. Característiques dels

originals per a cada sistema d'impressió.

Les noves tecnologies sostenibles en els processos de reproducció i impressió industrials.

El programari d'autoedició, compaginació i maquetació. Interfície d'usuari.

Preimpressió. Formats d'arxius, sobreimpressió i reserva. Proves de color.

Impressió. Tintes, suports i característiques.

Postimpressió. Plegats, talls, troquels, plastificats i laminats.

UF02 Anàlisi i preparació d'arxius per a la producció gràfica. Postimpressió i acabats.

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Porta a terme els processos adequats per fer possible la reproducció de l'original gràfic.

Prepara originals i configura correctament arxius per a la impremta.

Analitza i diferencia originals i triar el sistema d'impressió més adequat,

La preparació, la reproducció i els resultats, utilitzant adequadament el vocabulari tècnic del mòdul.

Prepara originals i configura correctament arxius per a impremta.

Reconeix els diferents tipus d'originals i triar el sistema d'impressió més adequat.

Tria i argumenta el suport i el sistema d'impressió més adequat a un projecte gràfic sabent que respecta el medi ambient.

Gestiona de manera correcta i eficient els elements que intervenen en la reproducció i impressió d'un projecte gràfic.

Criteris d'avaluació

Analitza i diferencia els diferents tipus d'originals considerant els processos i factors que intervenen en la reproducció.

Configura adequadament arxius per a impremta.

Entén i valora les variables d'una tirada d'impressió.

Interpreta les característiques de projectes gràfics, triar el sistema d'impressió més adequat i preparar originals i arxius per a la posterior reproducció.

Escull els suports gràfics idonis per a un projecte determinat.

Optimitza els elements que intervenen en la fase de reproducció d'un projecte gràfic.

Valora la presència de les noves tecnologies que respecten el medi ambient en la producció gràfica industrial.

Continguts

Tipus d'originals. Característiques. Color. Directes. Quadricromia.

Preparació d'arxius per a impremta. Formats i configuracions.

Realització de pressupostos. Optimització de recursos.

Empreses externes i empreses online.

Postimpressió. Acabats.

M15 Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers

12 ECTS 283 hores

Objectius

Completar la formació acadèmica de l'alumnat mitjançant la integració en les rutines diàries de treball d'una empresa de comunicació audiovisual o estudis d'animació i la realització de les funcions professionals corresponents al seu nivell formatiu.

Facilitar la presa de contacte de l'alumnat amb el món del treball i la incorporació al sistema de relacions socials, laborals i tècniques de l'empresa.

Contrastar els coneixements, formació i capacitació adquirits en el centre educatiu amb la realitat empresarial i laboral del sector audiovisual.

Permetre a l'alumnat que, a través del contacte amb l'empresa, incorpori al seu formació els coneixements sobre la pròpia especialitat, la situació i relacions del mercat, les tendències artístiques i culturals, l'organització i coordinació de la feina, la gestió empresarial, les relacions sociolaborals en l'empresa, etc., necessaris per a l'inici de l'activitat laboral.

Adquirir els coneixements tècnics d'estris, eines, materials i maquinària que, per la seva especialització, cost o novetat, no estan a l'abast del centre educatiu.

Participar de manera activa en les fases del procés de producció de peces d'animació sota les orientacions del tutor, tutora, coordinador o coordinadora corresponent.

Aplicar els coneixements, habilitats i destreses adquirits durant el període de formació teòrica i pràctica impartida al centre educatiu.

Avaluació

El seguiment i l'avaluació de la Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers correspon al tutor o tutora de pràctiques designat pel centre, qui tindrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitzi l'empresa. Amb aquesta finalitat, comptarà amb la col·laboració de la persona designada per l'empresa com a responsable de la formació de l'alumnat durant la seva estada.

Memòria de pràctiques

La memòria de pràctiques és el document final que l'estudiant lliura al tutor o tutora de pràctiques on l'alumnat descriu l'experiència professional en el marc de l'entitat on les ha realitzat.

Haurà de contenir com a mínim:

- Descripció de l'entitat i la seva activitat.
- Descripció del lloc de pràctiques ocupat dins de l'organigrama de l'entitat.
- Descripció de les tasques i dels treballs desenvolupats.
- Vinculació i valoració de les activitats desenvolupades en relació als continguts, coneixements i competències adquirides en el cicle formatiu.

M16 Hores de lliure disposició del centre

8 ECTS 132 hores

Aquestes hores tenen com a finalitat completar el currículum establert i singularitzar-lo d'acord amb les necessitats específiques de l'entorn i de l'àmbit, creant unitats formatives en un o més mòduls, o en mòduls nous que formen part del projecte del centre, definint com a mínim: la justificació de la seva creació, el nom i la durada, les unitats formatives que en formen part, les competències, els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents, si és el cas, la consideració de taller, teòric-pràctic o teòric, del mòdul nou i l'especialitat o requisit acadèmic que ha de complir el professorat al qual s'assigna.

Annex 2

Classificació dels mòduls a efectes de determinació de la ràtio

Mòdul	Classificació
Formació i orientació laboral	Teòric
Història de la il·lustració	Teòric

Teoria de la imatge	Teòric
Fonaments de la representació i l'expressió visual	Teoricopràctic
Representació espacial aplicada	Teoricopràctic
Producció gràfica industrial	Teoricopràctic
Guió i estructura narrativa	Teoricopràctic
Mitjans informàtics	Pràctic
Fotografia	Pràctic
Tècniques d'expressió gràfica	Pràctic
Dibuix aplicat al còmic	Pràctic
Projectes de còmic	Pràctic
Projecte integrat	Pràctic
Gestió del projecte professional	Pràctic

Annex 3

Competència docent del personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents al títol de Grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Còmic

Mòdul	Especialitat	
Mitjans informàtics	722	Mitjans informàtics
Formació i orientació laboral	723	Organització industrial i legislació
Història del còmic	716	Història de l'art
Fonaments de la representació i l'expressió visual Dibuix aplicat al còmic	707	Dibuix artístic i color
Teoria de la imatge	712 / 715	Disseny gràfic / Fotografia
Fotografia	715	Fotografia
Tècniques d'expressió gràfica	707 / 712	Dibuix artístic i color / Disseny gràfic
Representació espacial aplicada	708	Dibuix tècnic
Producció gràfica industrial	808	Fotografia i processos de reproducció
Guió i estructura narrativa	721	Mitjans audiovisuals
Projectes de còmic Projecte integrat	712	Disseny gràfic

El mòdul de Gestió de projectes professionals no s'assigna a una especialitat específica.

Té competència docent per a la incorporació de la llengua anglesa en els mòduls del cicle formatiu el personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny amb habilitació lingüística corresponent al nivell B2 del Marc comú europeu de referència.

El seguiment i l'avaluació de la Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers correspon al tutor o tutora de pràctiques designat pel centre educatiu qui prendrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitzi l'empresa.

Annex 4

Relació de mòduls corresponents als ensenyaments mínims que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de Comunicació Gràfica i Audiovisual i el cicle formatiu de grau superior de Còmic.

Mòduls superats en cicles formatius de grau superior	Mòduls que es convaliden
Fonaments de la representació i la expressió visual.	Fonaments de la representació i la expressió visual.
Teoria de la imatge.	Teoria de la imatge.
Mitjans informàtics.	Mitjans informàtics.
Fotografia.	Fotografia.
Tècniques d'expressió gràfica (Cicles: Il·lustració i Gràfica impresa).	Tècniques d'expressió gràfica
Producció gràfica industrial (Cicles: Il·lustració i Gràfica impresa).	Producció gràfica industrial
Representació espacial aplicada (Cicle: Il·lustració).	Representació espacial aplicada
Guió i estructura narrativa (Cicles: Animació i Gràfica audiovisual).	Guió i estructura narrativa
Formació i orientació laboral.	Formació i orientació laboral.

Annex 5

Relació de mòduls corresponents als ensenyaments mínims que es convaliden entre els cicles formatius de la família professional de Disseny gràfic regulats en el Reial Decret 1456/1995, d'1 de setembre, i el cicle formatiu de grau superior de Còmic.

Mòduls superats en cicles formatius de grau superior (Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre)	Mòduls que es convaliden
Dibuix artístic (Cicle: Il·lustració).	Fonaments de la representació i la expressió visual.
Expressió plàstica: fotografia (Cicle: Fotografia artística).	Fonaments de la representació i l'expressió visual.
Teoria de la imatge publicitària (Cicle: Gràfica publicitària).	Teoria de la imatge.
Tècniques d'il·lustració (Cicle: Il·lustració).	Tècniques d'expressió gràfica.
Mitjans informàtics (Cicle: Gràfica publicitària).	Mitjans informàtics
Disseny gràfic assistit per ordinador (Cicle: Il·lustració).	Mitjans informàtics
Fotografia	Fotografia.

(Cicles: Il·lustració i Gràfica publicitària).	
Tècnica fotogràfica (Cicle: Fotografia artística).	Fotografia.
Fotografia artística (Cicle: Fotografia artística).	Fotografia.
Tècniques gràfiques industrials (Cicles: Il·lustració i Gràfica publicitària).	Producció gràfica industrial.
Formació i orientació laboral.	Formació i orientació laboral.

Annex 6

Relació de mòduls que poden ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral

Formació i orientació laboral.
Fotografia.
Mitjans informàtics.
Producció gràfica industrial